

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Drama Yöntemi Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi

Yakup AKYEL¹, Nihat ÇALIŞKAN²

ÖZ

Bu araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemi yeterliliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Kırşehir Milli Eğitim Müdürlüğü'nde görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemine yönelik yeterlikleri var olduğu biçimiyle tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Karadağ, Çalışkan, Korkmaz ve Yüksel (2008) tarafından geliştirilen "Drama Lideri Olarak Öğretmen ve Eğitimsel Drama Uygulama Yeterliği Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin çözümü ve yorumu için SPSS 15.00 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin "Dramayı Planlama Yeterliği" boyutunda kendilerini ara sıra yeterli görürken; "Dramayı Gerçekleştirme Yeterliği" boyutunda, "Dramayı Değerlendirme Yeterliği" boyutunda ve "Drama Genel Yeterliği" olan ölçeğin genelinde kendilerini çoğu zaman yeterli gördükleri ve okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine ilişkin olarak drama yöntemi yeterliliklerinin farklılaştığı bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Okul Öncesi Öğretmeni, Drama

Evaluation of The Qualifications of Pre-School Teachers About Drama in Education

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the qualifications of pre-school teachers about drama in education. The sample of this study is the teachers who are working at Kırşehir National Education Directorate. In that study, it is tried to reach the data that teachers working at pre-schools have the qualifications about drama method. The data collection tool of this study is "Teacher as a Drama Leader and Scale of Sufficiency of Educational Drama Application" developed by Karadağ, Çalışkan, Korkmaz ve Yüksel (2008). To analyze and evaluate of the collected data, SPSS 15. 00 program was used. At the end of the study, it was found that pre-school teachers sometimes regarded themselves as qualified about "Planning Drama", they many times thought themselves as qualified about "Practicing Drama", "Evaluating Drama" and "General Drama" and finally it was reached that the qualifications of pre- school teachers on drama were changed according to their professional seniority.

Keywords: Pre-School Teaching, Pre-School Teacher, Drama

¹ Öğretim Görevlisi, Ahi Evran Üniversitesi, e-posta: yakyel@ahievran.edu.tr

² Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, e-posta: ncaliskan@ahievran.edu.tr

GİRİŞ

Eğitim anlayışı sürekli olarak değişmekte ve gelişmektedir. Bu süreç yeni öğretim yöntemlerinin kullanımını da zorunlu kılmaktadır. Eğitim; öğrencileri, sorgulayan, tartışan, üreten, yaratıcı, akıl yürüten ve yeteneklerinin farkında olan, problem çözen, eleştirel düşünce gücüne sahip, aktif bireyler olarak yetiştirmekle görevlidir. Bu amaçlar doğrultusunda sürekli değişim ve gelişim içerisinde olan eğitim sisteminde de her geçen gün yeni öğretim yöntemleri uygulama alanı bulmaktadır. Drama bu öğretim yöntemlerinden biridir.

Dramanın kökeninde oyun vardır ve drama ile oyun iç içedir. Çocuk drama etkinliğini genellikle oyun olarak algılar ve böyle algıladığı için de tüm enerjisini ve dikkatini oyun sırasında olduğu gibi bu etkinlik üzerinde yoğunlaştırır. Böylece çocuk hem oyun oynamış hem de birçok kavram konu ve sosyal davranışları daha etkili olarak öğrenme şansını elde etmiş olur (Ömeroğlu, E., Ersoy, Ö., Şahin Tezel, F., Kandır, A. ve Turla, A., 2007, s.16).

Oyun bilişsel, duyuşsal ve bedensel etkinliklerin birbiriyle sıkıca ilişkili olduğu tüm beceri ve deneyimlerin bütünleştirildiği, olgunlaştığı ve yaşama uyum sağlayıcı davranışların geliştiği ciddi bir uğraştır. Çocuk oyun yolu ile düşünür ve deneyim kazanır. Maddelerin özelliklerini, kendi gücünün sınırlarını kavrama fırsatını bulabilir. Hatta insanlar arası ilişkileri de oyun yolu ile öğrenir, kavrar. Çocuk çeşitli fikirlerini geliştirmeyi, bunları uygun bir biçimde ifade edebilmeyi de oyun tecrübeleri sonucunda öğrenir (Ömeroğlu ve diğ., 2007, s.11).

Oyun çocuğun en doğal ve en aktif öğrenme ortamıdır. Oyun ve eğitim bir bütün olarak düşünülmektedir. Eğitim programlarında çocuğun problem çözme, farklı düşünme ve sosyal beceriler gibi çeşitli yeterliliklerinin geliştirilmesinde oyun önemli bir araç olarak kullanılabilir (Ömeroğlu ve diğ., 2007, s.11). Oyun çocuğun çevresindeki dünyayı öğrenme, tanıma ve bir şeyler ortaya koyma aracıdır. Çocuğun yaşam tarzıdır. Drama ve oyunun da temelinde öykülenme (taklit) yatar. Öğrenciler toplumda gördükleri rolleri üstlenerek etkinlikleri gerçekleştirirler.

Eğitim etkinliklerinin bireyleri henüz küçük yaşlardayken istenilen nitelikleri kazanmaları yönünde desteklemesi gerektiği görüşü, özellikle geride bıraktığımız yüzyılın ikinci yarısında genel olarak kabul görmüştür. Türkiye’de okul öncesi dönemin çocuğun yaşamında bebeklik döneminin bitişiyle başlayan ve 3-6 yaşları (36-72 ay) arasında devam eden süreyi kapsadığı kabul edilmektedir (Önder, 2009, s.13-14). Bu açıdan bakıldığında eğitimin istenilen niteliklere sahip vatandaşlar yetiştirebilmesi açısından okul öncesi dönemin önemli bir dönem olduğu açıktır.

Etkili, verimli ve kalıcı öğrenmenin en önemli yolu, çocuğun aktif kılındığı yaparak yaşayarak öğrenme yöntemidir. Dramada çocuklar, etkinliklere doğrudan katılırlar. Duygu ve düşüncelerini etkinliklerde rahatça ifade ederler,

gözlem yaparak ve deneyerek bilgiye kendileri ulaşırlar. Bu şekilde edinilen bilgilerin kalıcı olduğu bilimsel olarak kabul edilmektedir. Bu anlamda “drama” konu merkezli, ezberci ve yapılandırılmış eğitim anlayışına karşı güçlü bir alternatiftir (Ömeroğlu ve diğ., 2007, s.22).

Okul öncesi dönemin nitelikli vatandaş yetiştirilmesi konusunda kritik bir dönem olduğu kabul edilirse bu dönemde çocuğun alacağı eğitimin önemi de vurgulanmaya değerdir. Drama okul öncesi dönemdeki çocuğun etkili ve kalıcı öğrenmesini destekleyecek bir öğrenme yöntemi olarak kabul edilmektedir. Dramanın eğitim sisteminin amaçlarına ulaşabilmesi, çocuklarla drama uygulayan öğretmenin, yöntemin gerektirdiği davranışlara sahip olmasını da zorunlu kılar. Bu nedenle drama öğretmenin aldığı drama eğitimi önem kazanmaktadır (Önder, 2009, s.53).

Bu nedenle bu araştırma okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemini ne düzeyde kullandıklarını belirlemeye yönelik bir çalışmadır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Okul öncesi öğretmenleri drama yöntemini uygulama yeterlikleri çerçevesinde belirlenen “Drama Planlama Yeterliği”, “Drama Gerçekleştirme Yeterliği” ve “Drama Değerlendirme Yeterliği” alt boyutları ve ölçeğine geneline ne düzeyde yeterlidir?
2. Okul öncesi öğretmenlerinin planlama, uygulama ve değerlendirme alt boyutlarına ait yeterlikler arasında bir ilişki var mıdır?
3. Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre drama yöntemi uygulama yeterliği ölçeğinin alt boyutları ve geneline ait ortalama puanlar arasında farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemine yönelik yeterlikleri var olduğu biçimiyle tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu yönüyle araştırma tarama modelindedir. Karasar (2007)’a göre, tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır.

Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırmanın çalışma evrenini Kırşehir ilinde görev yapan 172 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise Kırşehir Milli Eğitim Müdürlüğü’nde okul öncesi öğretmeni olarak görev yapan 40 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmanın amacına uygun olarak belirlenen okul öncesi öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de ifade edilmektedir.

Tablo 1. Okulöncesi Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler		f	%
Mesleki Kıdem Yılı	0-5	10	25,0
	6-10	7	17,5
	11-15	8	20,0
	16-20	9	22,5
	21 ve üzeri	6	15,0
Toplam		40	100,0

Tablo 1 incelendiğinde “0-5” yıl mesleki kıdeme sahip 10 (%25) öğretmen, “6-10” yıl mesleki kıdeme sahip 7 (%17,5) öğretmen, “11-15” yıl mesleki kıdeme sahip 8 (%20) öğretmen, “16-20” yıl mesleki kıdeme sahip 9 (%22,5) öğretmen ve “21 ve Üzere” yıl mesleki kıdeme sahip 6 (%15) öğretmen bulunduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Karadağ, Çalışkan, Korkmaz ve Yüksel (2008) tarafından geliştirilen “Drama Lideri Olarak Öğretmen ve Eğitimsel Drama Uygulama Yeterliği Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek geçerliğine ilişkin analizi yapılmış ve üç boyut olarak tasarlanmıştır. Birinci boyut olan “Dramayı planlama yeterliği” 6 madde; ikinci boyut olan “Dramayı gerçekleştirme yeterliği” 18 madde ve üçüncü boyut olan “Dramayı değerlendirme yeterliği” 6 madde olmak üzere ölçekte toplam 30 madde yer almaktadır. Ölçeğin birinci, ikinci ve üçüncü alt boyutlarına ait iç tutarlılık güvenirlik katsayıları sırasıyla 0,71, 0,82 ve 0,78; ölçeğin bütününe ait iç tutarlılık güvenirlik katsayısı 0,74’dür.

Verilerin Analizi

Araştırmada öncelikle katılımcıların ölçekte yer alan her bir maddeye verdikleri cevaplar SPSS 15.00 programına işlenmiştir. Araştırmanın birinci alt probleminin çözümlenmesinde alt boyutlara ait ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler kullanılmıştır. Araştırmanın ikinci alt probleminin çözümlenmesinde alt boyutlardan elde edilen yeterlikler arasındaki ilişkiye bakmak için korelasyon analizi istatistiksel teknikleri ile gerçekleştirilmiştir. Üçüncü alt problemin çözümlenmesinde okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre uygulanan ölçeğin alt boyutları ve geneline ilişkin ortalama puanlar arasındaki farklılığa tek yönlü varyans analizi (One-Way Anova) ile bakılmıştır.

Araştırmada alt problemlerin çözümlenmesine dönük olarak elde edilen bulgular; ortalama “4.20-5.00” her zaman, “3.40-4.19” çoğu zaman, “2.60-3.39” ara sıra, “1.80-2.59” nadiren, “1.00-1.79” hiçbir zaman aralıkları dikkate alınarak yorumlanmıştır. Belirtilen ortalamalar her bir boyut için elde edilen toplam puanların ilgili boyuttaki madde sayısına bölünmesi ile elde edilen değerler üzerinden hesaplanmıştır.

BULGULAR

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Drama Yöntemini Uygulama Yeterlikleri Çerçevesinde Belirlenen “Drama Planlama Yeterliği”, “Drama Gerçekleştirme Yeterliği” ve “Drama Değerlendirme Yeterliği” Alt Boyutları ve Ölçeğin Genelinde Yeterliliklerine Yönelik Bulgular

Okul öncesi öğretmenlerinin drama yöntemine yönelik yeterlik algıları ölçekte yer alan her bir boyut ve ölçeğin geneline ilişkin olarak yeterlik düzeyleri Tablo 2’de görüldüğü gibidir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Drama Yöntemine Yönelik Olarak Ne Düzeyde Yeterli Olduklarına İlişkin Betimsel İstatistikler Yeterliliği

	N	\bar{x}	S	Minimum Değer	Maximum Değer
Dramayı Planlama Yeterliliği	40	3,35	,83	1,50	4,83
Dramayı Gerçekleştirme Yeterliliği	40	3,65	,74	2,00	5,00
Dramayı Değerlendirme Yeterliliği	40	3,52	,95	1,50	5,00
Drama Genel Yeterliliği	40	3,57	,75	2,00	4,83

Tablo 2’ye bakıldığında eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin “Dramayı Planlama Yeterliği” boyutunda ($\bar{x}=3,35$) kendilerini ara sıra yeterli görürken; “Dramayı Gerçekleştirme Yeterliği” boyutunda ($\bar{x}=3,65$), “Dramayı Değerlendirme Yeterliği” boyutunda ($\bar{x}=3,52$) ve “Drama Genel Yeterliği” olan ölçeğin genelinde ($\bar{x}=3,57$) kendilerini çoğu zaman yeterli görmekte-dirler.

Drama Yöntemi Uygulama Yeterliğini Ölçen Ölçeğe Ait Alt Boyutlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Drama yöntemi uygulama yeterliği ölçeğinin içinde yer alan birinci boyut “Dramayı planlama yeterliği” ikinci boyut “Dramayı gerçekleştirme yeterliği” ve üçüncü boyut “Dramayı değerlendirme yeterliği” arasındaki korelasyon ilişkisi Tablo 3’de görüldüğü gibidir.

Tablo 3. *Drama Yöntemi Uygulama Yeterliliği Ölçeğine Ait Alt Boyutlar Arasındaki Korelasyon*

		Dramayı Gerçekleştirme Yeterliliği	Dramayı Değerlendirme Yeterliliği
Dramayı Planlama Yeterliliği	Pearson Correlation	,77(**)	,75(**)
	P	,000	,000
Dramayı Gerçekleştirme Yeterliliği	Pearson Correlation		,84(**)
	P		,000

**p<,01

Tablo 3 incelendiğinde “Dramayı Planlama Yeterliliği” alt boyutu ile “Dramayı Gerçekleştirme Yeterliliği” alt boyutu arasında $r=,77$, $p<,01$ 'e göre pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. “Dramayı Planlama Yeterliliği” alt boyutu ile “Dramayı Değerlendirme Yeterliliği” alt boyutu arasında $r=,75$, $p<,01$ 'e göre pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. “Dramayı Gerçekleştirme Yeterliliği” alt boyutu ile “Dramayı Değerlendirme Yeterliliği” alt boyutu arasında $r=,84$, $p<,01$ 'e göre pozitif yönde çok yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Yani Drama yöntemini uygulama yeterliliğini ölçen ölçekte bulunan alt boyutlar arasında anlamlı ve çok yüksek bir ilişki olduğu görülmektedir.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine Göre Drama Yöntemi Uygulama Yeterliliği Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline Ait Ortalama Puanlar Arasındaki Farklılığa Yönelik Bulgular

Okul öncesi öğretmenlerine uygulanan “Drama Yöntemi Uygulama Yeterliliği Ölçeği” ile elde edilen ortalama puanların mesleki kıdemlerine ilişkin olarak alt boyutları ve ölçeğin geneli incelendiğinde ortalama puanlar arasındaki farklılık Tablo 4’de ifade edilmektedir.

Tablo 4. *Okul Öncesi Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Drama Yöntemi Uygulama Yeterliliği Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline Ait Ortalama Puanlar Arasındaki Farklılığa İlişkin Anova Sonuçları*

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Drama Planlama Yeterliliği	Gruplar Arası	9,01	4	2,25	4,40	,005*	1-5
	Gruplar İçi	17,92	35	,51			3-5
	Toplam	26,93	39				4-5
Drama Gerçekleştirme Yeterliliği	Gruplar Arası	8,40	4	2,10	5,66	,001*	1-5
	Gruplar İçi	12,98	35	,37			3-5
	Toplam	21,39	39				4-5

Drama Değerlendirme Yeterliliği	Gruplar Arası	13,50	4	3,38	5,53	,001*	1-3
	Gruplar İçi	21,38	35	,61			2-3
	Toplam	34,88	39				3-5
Drama Genel Yeterlilikleri	Gruplar Arası	9,20	4	2,30	6,32	,001*	1-5
	Gruplar İçi	12,73	35	,36			3-5
	Toplam	21,93	39				4-5

* $p < ,05$ Kategoriler: “0-5 yıl=1”, “6-10 yıl=2”, “11-15 yıl=3”, “16-20 yıl=4”, “21 ve Üzeri=5”

Tablo 4’e göre okul öncesi öğretmenlerin mesleki kıdemlerine ilişkin olarak Drama Yöntemi Uygulama Yeterliliği Ölçeğinin alt boyutları ve geneline ait ortalama puanlar arasındaki farklılıklar incelendiğinde;

“Drama Planlama Yeterliliği” alt boyutuna ilişkin öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre ortalama puanları arasında $F(4-35)=4,40$, $p < ,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı fark; “21 ve üzeri” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlar ($\bar{x}=3,94$), “1-5” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,15$), “11-15” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=2,72$) ve “16-20” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,19$) daha büyük olmasından kaynaklanmaktadır.

“Drama Gerçekleştirme Yeterliliği” alt boyutuna ilişkin öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre ortalama puanları arasında $F(4-35)=5,66$, $p < ,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı fark; “21 ve üzeri” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlar ($\bar{x}=4,35$), “1-5” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,44$), “11-15” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,11$) ve “16-20” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,44$) daha büyük olmasından kaynaklanmaktadır.

“Drama Değerlendirme Yeterliliği” alt boyutuna ilişkin öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre ortalama puanları arasında $F(4-35)=5,53$, $p < ,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı fark; “11-15” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlar ($\bar{x}=2,72$), “1-5” mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,63$), “6-10” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=4,00$) ve “21 ve Üzeri” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi

öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=4,26$) daha küçük olmasından kaynaklanmaktadır.

“Drama Yöntemi Uygulama Yeterliği” ölçeğinin geneline ilişkin öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre ortalama puanları arasında $F(4-35)=6,32$, $p<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı fark; “21 ve üzeri” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlar ($\bar{x}=4,25$), “1-5” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,42$), “11-15” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=2,96$) ve “16-20” yıl mesleki kıdeme sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin ortalama puanlardan ($\bar{x}=3,33$) daha büyük olmasından kaynaklanmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Okul öncesi öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik yeterliklerinin tespit edilmesine yönelik elde edilen bulgular ile ilgili literatürde yapılmış bazı çalışmalar arasında benzerlikler bulunmaktadır.

Araştırmada eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin “Dramayı Planlama Yeterliği” boyutunda kendilerini ara sıra yeterli görürken; “Dramayı Gerçekleştirme Yeterliği” boyutunda, “Dramayı Değerlendirme Yeterliği” boyutunda ve “Drama Genel Yeterliği” olan ölçeğin genelinde kendilerini çoğu zaman yeterli görmektedirler.

Araştırma bulgularına göre, okul öncesi öğretmenleri “Drama Genel Yeterliği” boyutunda kendilerini çoğu zaman yeterli görmektedirler. Bu araştırma bulgularına benzer olarak; Maden (2010)’in Türkçe öğretmenlerine yönelik olarak yapmış olduğu araştırma bulguları Türkçe öğretmenlerinin genel olarak drama yöntemini kullanmaya hazır olduklarını ve Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlikleri derslerinde kolayca kullanabileceklerini göstermektedir. Maden (2010) araştırmasında Türkçe öğretmenlerinin “Drama yöntemi ile öğrencilerin derse olan tutumlarını olumlu yönde geliştirebilme ve öğrencilerin başarılarını arttırabilme” yeterliğine sahip olduklarını bulmuştur.

Bu araştırma bulgularının aksine Yıldırım (2008) yaptığı araştırmada sınıf öğretmenlerinin drama ve drama uygulamasına ait yeterlilikleri bilme ve uygulama düzeyleri boyutunda yetersiz bilgi düzeyine sahip olduklarını düşündüklerini bulgulamıştır.

Araştırma bulgularına göre, okul öncesi öğretmenleri “Dramayı Değerlendirme Yeterliği” boyutunda kendilerini çoğu zaman yeterli görmektedirler. Bu araştırma bulgularına benzer olarak; Yıldırım (2008) sınıf öğretmenlerinin,

drama etkinliklerinin değerlendirmesine ilişkin yeterlikler alanında yeterli bilgi düzeyine sahip olduklarını ve bu alanı “biliyor” düzeyinde bildiklerini bulgulamıştır. Ayrıca drama etkinliklerinin değerlendirmesine ilişkin yeterlikler alanında yeterli uygulama düzeyine sahip olduklarını ve bu alanı da “uyguluyor” düzeyinde uyguladıklarını bulgulamıştır. Maden (2010) ise, Türkçe öğretmenleri ile yapmış olduğu çalışmada “Drama yöntemi ile öğrenciyi kolay değerlendiremem” düzeyinde durumlarında Katılmıyorum düzeyinde yeterliğe sahip olduklarını bulmuştur.

Bu çalışmada mesleki kıdeme yönelik araştırma bulgularından farklı olarak; Maden(2010) tarafından yapılan çalışmada 6–10 yıl arası mesleki kıdeme sahip Türkçe öğretmenlerinin en yüksek düzeyde öz yeterliğe sahip olduğu, bunun yanında 16–20 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin ise ortalama ile drama yöntemini kullanmaya yönelik en düşük yeterlik düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca Maden (2010) Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlikleri arasında meslekteki kıdem türlerine göre anlamlı bir fark olduğunu tespit etmiştir. Şahin (2006) ise İngilizce öğretmenleri ile yaptığı çalışmada öğretmenlerden, dramayı 20-25 yaş aralığındakilerin %100’ünün, 26-30 yaş aralığındakilerin %76.2’sinin, 31-35 yaş aralığındakilerin %62.5’inin, 36-40 yaş aralığındakilerin %71.4’ünün, 41-45 yaş aralığında olanların %87.5’inin, 45 ve üstü olanların ise % 77.8’inin dramayı kullandığını bulmuştur. Dramayı en çok kullananlar 20-25 (%100) yaş aralığındakiler ve 41-45 (%87.5) yaş aralığındakilerdir. En az kullananların ise, 31-35 (%62.5) yaş arası öğretmenlerin olduğu bulunmuştur.

Kraemer (2001)’in öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemini algılama düzeyleri ve yönetime yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada elde ettiği sonuçlara göre; öğretmenlerin tekniğe yönelik tutumlarının uygulamayı etkilediği ve derslerde yaratıcı drama kullanılmasının etkili bir yöntem olduğu belirlenmiştir (Susar Kırmızı, 2007, s.61). Bu araştırma bulguları da yine yapılan araştırma bulguları ile örtüşmektedir.

ÖNERİLER

Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik yeterliklerinin tespit edilmesi ve çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda elde edilen bulgulardan yola çıkarak aşağıdaki öneriler sunulabilir;

İlköğretim kurumlarında seçmeli ders olarak alınan “drama” dersine ilişkin mevcut uygulamaları tespit etmeye yönelik araştırmalar yapılmalıdır.

İlköğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin yeterlilikleri hakkında araştırmalara devam edilmeli ve alana yönelik nitel araştırmalar da yapılmalıdır.

Drama etkinliklerinin uygulanması, drama için uygun bir mekan ile yakından ilişkilidir. Dolayısı ile drama için uygun drama sınıflarının sağlanması, drama yönteminin daha çok kullanılması açısından teşvik edici olabilir. Drama etkinliklerinin yapılmasına uygun ortamların özellikleri belirlenmeli ve fiziksel ortam bu özelliklere göre düzenlenmelidir.

Öğretmenlere drama etkinliklerinin uygulamasında yetersiz oldukları alanlara yönelik hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenmelidir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın hizmet içi eğitim kurslarının sayısı ve niteliği arttırılmalıdır.

Öğretimde kullanılacak drama yöntemine ilişkin olarak öğretmenlere kılavuz kitaplar ve öğretmenleri bilgilendirici materyaller hazırlanmalıdır.

Eğitim fakültelerinin programında bulunan ve zorunlu olan drama dersinin kredisi ve saati yeniden gözden geçirilmelidir.

Yazar Notları

Bu çalışma, Doç. Dr. Nihat Çalışkan'ın danışmanlığında yürütülen Yakup Akyel'in "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Drama Yöntemi Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi" adlı Yüksek Lisans tezinin özetidir.

KAYNAKLAR

- Ömeroğlu, E., Ersoy, Ö., Şahin Tezel, F., Kandır, A. ve Turla, A. (2007). *Okul öncesi eğitimde drama teoriden uygulamaya*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Önder, A. (2009). *Okul öncesi çocukları için eğitici drama uygulamaları*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Maden, S.(2010). Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 259 – 274.
- Yıldırım, İ. N. (2008). *İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemine ilişkin yeterlilik ve uygulama düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Şahin, B. (2006). *Mersin il merkezindeki özel ve devlet ilköğretim okullarındaki ingilizce öğretmenlerinin öğretim etkinliği içerisinde dramayı kullanma düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Susar Kırmızı, F. (2007). Yaratıcı drama yönteminin okuduğunu anlama başarısına etkisi ve yönteme ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitim Araştırmaları*, 7 (29), 59-71.

SUMMARY

Education concept always changes and develops. This process makes it a must using new teaching methods. Education has the responsibility to train students as active individuals who question, discuss, produce, are creative, reason, are aware of his/her own ability, solve problems, have power of critical thinking. In the light of these aims, there are new teaching methods in the education system always on the changing and developing process. Drama is one of these teaching methods.

In the origin of drama is game; drama and game are nested. Game is a serious activity in which cognitive, affective and physical activities are in a close relationship, in which all the activities and experiences get integrated, mature and in which behaviors in accordance with life improve. Through games, children think and get experience. They can find the opportunity to understand features of substances and limits of his/her own power. As a result of game experiences, children learn to improve various ideas and to explain them appropriately (Ömeroğlu, E., Ersoy, Ö., Şahin Tezel, F., Kandır, A. and Turla, A., 2007, p.11).

Game is the most natural and the most active learning environment. Game and education can be thought as a entire unit. Game can be used as an important tool of improving different thinking and social abilities in curricula. (Ömeroğlu et al., 2007, p.11). Game is a tool of learning the world, know and put forward something. It is a life style of children. On the basis of drama and game is imitation. Students perform the roles they observe in society.

The idea that education should support individuals to learn expected qualities when they even young has been widely accepted especially in the second half of the century. In Turkey, it is accepted that pre-school period of a child “starts with the end of infancy period and continue until the age of 3-6 (36-72 months)” (Önder, 2009, pp. 13-14). So in order to train citizens with expected qualities, pre-school period is vital.

The most important way of learning effectively, efficiently and permanently is the way of learning by doing which enable children be active. In drama, children perform directly. They explain easily their ideas and feeling by participating in the activities. The information which has been acquired in that way has been proved as much more permanent. So that ‘drama’ is a strong alternative against the education concept that is constructed, centered on the content and based on memorizing (Ömeroğlu et al., 2007, p.22).

If preschool period is admitted as a critical period for training qualified citizens, it is important to emphasize the importance of education during that process. Drama is regarded as a teaching method that supports children to learn efficiently and permanently.

In order to reach the aims of education system, both the children and the teacher implementing drama method should have adequate qualification. So education got by a drama teacher is getting importance. (Önder,2009, p.53).

This study aims to determine the level of preschool teachers' drama implementation. The aim of this study is to determine the qualifications of pre-school teachers about drama in education. To Karasar (2007), survey method is a research method which aims to describe a past or current situation.

The universe of this study is the 172 teachers who are working at Kırşehir National Education Directorate. And its sample is 40 teachers working at Kırşehir National Education Directorate.

According to the research findings, it was found that pre-school teachers sometimes regarded themselves as qualified about "Planning Drama", they many times thought themselves as qualified about "Implementation Drama", "Evaluating Drama" and "General Drama". Among teachers' perception of efficiency about the drama method implementation competences including 'Planning Drama Competence', 'Implementing Drama Competence' and 'Evaluating Drama Competence', there was a highly positive correlation, which showed that the items in the scale were integrated and should be evaluated accordingly. Furthermore, in order to increase of the drama implantation level, all the categories should be evaluated integrated.

When the data which was about pre-school teacher' drama implementation competence, which was obtained from the general scale and about the certain sub categories were analyzed in terms of their occupational seniority; when the mean scores obtained from the scale 'Competence of drama planning' were examined in terms of teachers' occupational seniority, it was found that the teachers experienced 'twenty one and above' years thought they are always proficient while the teachers experienced with 'one-five', 'eleven-fifteen' and 'sixteen-twenty' years thought they sometimes proficient. So there are some differences about those certain competences among preschool teachers

When the mean scores obtained from the scale 'Competence of drama implementation' were examined in terms of teachers' occupational seniority, it was found that the teachers experienced 'twenty one and above' years thought they are always proficient while the teachers experienced with 'one-five' and 'sixteen-twenty' years thought they sometimes proficient. So there are some differences about those certain competences among preschool teachers.

When the mean scores obtained from the scale 'Competence of drama evaluation' were examined in terms of teachers' occupational seniority, it was found that the teachers experienced 'twenty one and above' years thought they are always proficient while the teachers experienced with 'one-five' and 'six-ten'

years thought that they are proficient most of the time. Furthermore, teachers experienced 'eleven-fifteen' years thought they sometimes proficient. So there are some differences about those certain competences among preschool teachers.

When the mean scores obtained from the scale 'Competence of drama implementation method' were examined in terms of teachers' occupational seniority, it was found that the teachers experienced 'twenty one and above' years thought they are always proficient while the teachers experienced with 'one-five' years thought that they are proficient most of the time. Furthermore, teachers experienced 'sixteen-twenty' and 'eleven-fifteen' years thought they sometimes proficient. So there are some differences about those certain competences among pre school teachers.